

MEVSİM DEĞİŞİKLİKLERİNİN CANLILARA ETKİSİ

Dünyamız bir küredir. Ama bu küre uzayda dik bir şekilde durmaz. Bazen sağa bazen de sola doğru eğilir. Bu eğilmeleri altı ayda bir değişir. Bu aylar Mart ve Eylül aylarıdır. Bu eğilmeler yüzünden dünyanın kuzeyi ve güneyinin mevsimleri birbirinden farklıdır. Çünkü ne tarafa eğildiyse o tarafa güneş ışınları daha fazla ve dik gelir. Bu da oranın daha çok ısınmasını sağlar. Isınan taraf ilkbahar mevsimine girer. Dünyanın diğer tarafına ise güneş ışınları daha eğik gelmeye başlar. Bu da hava sıcaklığını düşürür. Bu yüzden o tarafta havalar soğumaya başlar. Sonbahar mevsimine girilir.

Dünyanın bu eğikliği yüzünden ikiye bölünen parçalarına kuzey yarım küre ve güney yarım küre denir. Kuzey yarım küre yaz mevsimindeyken, güney yarım küre kış mevsimindedir. Kuzey yarım kürede ilkbahar başlarken, güney yarım kürede sonbahar başlar. Bizim ülkemiz kuzey yarım kürededir.

Hava sıcaklıklarının değişmesi kuzey yarım kürede ve güney yarım kürede yaşayan canlıları da etkiler. İnsanlar soğuktan ve sıcaktan evleri olduğu için korunur. Ancak hayvanlar o kadar şanslı değil. Bu mevsim değişikliklerine kuşların bulduğu çözüm göç etmektir. Ülkemizin de içinde yer aldığı kuzey yarım kürede sonbahar başlarken kuşlar güneye göç etmek için toparlanırlar. Uçarlar hava akımını ve vücutlarına depoladıkları yağları kullanırlar. Göçmen kuşlar uzun saatler boyu yorulmadan uçabilirler. Leylekler, kartallar, atmacalar, turnalar, ördekler, kazlar, kırlangıçlar göçmen kuşlardandır.

Ancak tüm hayvanlar kuş gibi uçamazlar. Bazılarının göç etmesi daha tehlikelidir. Uçamadıkları için de istedikleri yere asla zamanında varamazlar. Bu tür hayvanlar kış uykusuna yatarlar. Ayılar, böcekler, kaplumbağalar, yarasalar, sürüngenler, sincaplar, köpekbalıkları, salyangozlar kış uykusuna yatan hayvanlardan bazılarıdır. Bu hayvanlar havalar ve toprak ısınmaya başlayınca kış uykusundan uyanırlar. Bazı hayvanların kış uykusu sekiz ay bile sürebilir.

Yazar : Emine Çelik

Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayınız.

1. Dünyanın şekli neye benzer?

.....

2. Dünyanın eğikliği kaç ayda bir değişir?

.....

3. Dünyanın eğikliği yüzünden oluşan parçalarının adı nedir?

.....

4. Dünyanın eğikliği neyi etkiliyor?

.....

5. Güney yarım kürede yer alan üç ülke adı öğrenip yaz?

.....

6. Kuşlar neden göç ediyor?

.....

7. Okuduğunuz metnin konusunu yazınız?

.....

.....

Verilen kelimelerle iş, oluş ve hareket bildiren cümleler yazın.

1

uyandım

Okula gelmek için erkenden **uyandım.**

2

çalışmak

.....

3

okumak

.....

4

sevmek

.....

5

yürümek

.....

6

yedik

.....

7

yüzmek

.....

8

gülmek

.....

9

oynamak

.....

